

BESTE LEZER

Fijnstof

Zeventien jaar geleden interviewde ik Helmonder Pieter van Geel, over het half jaar dat hij namens het CDA staatssecretaris voor Milieu was geweest. Mijn reporterstas hing alweer om mijn schouders, toen Van Geel op weg naar de deur van zijn Haagse werkkamer nog even stil hield. Hij stak een vinger omhoog en zei: 'Fijnstof, dat wordt komende jaren een heel groot probleem'.

Dat zinnetje heeft het interview niet gehaald. Fijnstof? Nog nooit van gehoord. Te abstract, te ver weg om interessant te zijn.

Van Geel had gelijk. Binnen tien jaar stond fijnstof op de politieke agenda's. Er kwam een lading plannen om de microscopisch kleine deeltjes, die onder meer vrachtwagens en veehouderijen uitstoten, terug te dringen. Fijnstof was slecht voor het milieu, heette het. Dat klonk al wat alarmerender, maar toch nog steeds abstract.

Afgelopen weken heeft de fijnstofproblematiek een nieuwe dimensie gekregen. De gebieden waar de meeste coronadoden zijn gevallen, blijken ook heel hoge concentraties fijnstof in de lucht te hebben. In Meierijstad, Uden, Bernheze en Boekel, samen de fijnstofhotspot

van Nederland, stierven wel zes keer zoveel mensen als normaal. Toeval? Heeft het

virus zich tijdens carnaval zoveel harder verspreid dan elders in Brabant? Of is de bevolking daar kwetsbaarder? Zijn de longen er slechter door het jarenlang inademen van vuile lucht?

Er zijn inmiddels verschillende onderzoeken die het verband aantonen tussen fijnstof en sterfte door covid-19. In een grootschalig onderzoek stellen wetenschappers van de Harvard University dat een minieme toename van *particulate matter* al tot een substantieel hogere sterfte door corona leidt. Ook de Wereldbank concludeerde na Nederlands onderzoek dat er een 'robuust verband' is tussen fijnstof en corona-doden.

De maatregelen die afgelopen jaren zijn getroffen, hebben het fijnstof in de Nederlandse lucht sterk teruggebracht. Maar in de veeteeltgebieden in Oost-Brabant is het nog steeds bar en boos. Wie daar woont, ademt dag in dag uit een sterk verhoogde concentratie aan fijnstof in. Die lucht tast de longen aan. En als dan een virus als covid door de dorpen trekt, dan is de kans dat je het overleeft simpelweg kleiner. Daar zijn op zijn minst sterke aanwijzingen voor. Natuurlijk weten we nog te weinig. Maar we weten wel genoeg om niet te wachten met maatregelen voor dit specifieke gebied. Politici in Den Haag, in het provinciehuis en in de raads kamers van de getroffen gemeenten, wat gaan we de komende maanden en jaren doen om de lucht in Oost-Brabant te klaren?

Lucas van Houtert,
hoofdredacteur
Reacties:
l.vhoutert@bd.nl

**'Robuust verband'
tussen fijnstof en
corona-doden**